

# SĄD ARBITRAŻOWY

przy Izbie Pracodawców Polskich w Warszawie



[www.ipp.org.pl/SAIPP](http://www.ipp.org.pl/SAIPP)

Przepisy obowiązujące od dnia 1 stycznia 2018 r.

## Regulamin Stałego Sądu Arbitrażowego przy Izbie Pracodawców Polskich w Warszawie

### Rozdział I

#### Przepisy ogólne

##### § 1

#### Sąd Arbitrażowy

1. Sąd Arbitrażowy przy Izbie Pracodawców Polskich w Warszawie, zwany dalej „Sądem”, „Sądem Arbitrażowym” lub „Sądem Arbitrażowym przy IPP” lub „SA IPP”, jest stałym sądem arbitrażowym (polubownym).

2. Siedzibą Sądu jest miasto stołeczne Warszawa.

3. Organizację wewnętrzną Sądu określa Statut nadany uchwałą Prezesa IPP.

4. Sąd używa nazwy w językach obcych: - angielskim: Court of Arbitration at the Chamber of Polish Employers, - francuskim: Cour d'Arbitrage près de la Chambre des Employeurs Polonais, - niemieckim: Schiedsgericht bei der Polnischen Arbeitgeberkammer,

5. Sąd używa pieczęci okrągłej ze swoją nazwą i oznaczeniem siedziby.

##### § 2

#### Właściwość Sądu

1. Sąd Arbitrażowy przy IPP jest właściwy jeżeli:

1) strony w umowie poddały rozstrzygnięciu Sądu spory, które powstały lub mogą powstać między nimi w związku z określonym stosunkiem prawnym (zapis na Sąd),

2) strona pozwana, której został doręczony pozew wraz z wnioskiem powoda o poddanie się właściwości Sądu, wyraziła na piśmie zgodę na właściwość Sądu,

3) zapis na Sąd został zamieszczony w umowie (statucie) spółki handlowej, spółki cywilnej albo w statucie spółdzielni, fundacji lub stowarzyszenia.

2. Strony mogą postanowić, że spory istniejące lub mogące powstać między nimi w związku z określonym stosunkiem prawnym zostaną rozstrzygnięte w trybie arbitrażu „ad hoc” administrowanego przez Sąd Arbitrażowy przy IPP.

3. Sąd Arbitrażowy przy IPP prowadzi mediację na podstawie:

1) wniosku o przeprowadzenie postępowania zmierzającego do ugodowego zakończenia sporu,

2) umowy o mediację,

3) postanowienia sądu powszechnego kierującego strony do mediacji, jeżeli żadna ze stron nie zgłosiła sprzeciwu.

##### § 3

#### Zakres właściwości

Pod rozstrzygnięcie Sądu strony mogą poddać wszelkie spory o prawa majątkowe lub spory o prawa niemajątkowe - mogące stanowić

przedmiot ugody sądowej, z wyjątkiem spraw o alimenty.

##### § 4

#### Orzekanie o właściwości

1. O właściwości Sądu oraz istnieniu, ważności (skuteczności) oraz zakresie umowy o arbitraż (zapisu na sąd polubowny) rozstrzyga wyłącznie Zespół Orzekający, a umowy o mediację — wyłącznie mediator.

2. Zarzut braku właściwości Sądu powinien zostać zgłoszony przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy. Zespół Orzekający może jednak rozpoznać zarzut zgłoszony później, jeżeli opóźnienie w zgłoszeniu zarzutu jest usprawiedliwione.

3. W razie uwzględnienia zarzutu braku właściwości Sądu pozew podlega odrzuceniu na rozprawie lub na posiedzeniu.

## SĄD ARBITRAŻOWY

przy Izbie Pracodawców Polskich w Warszawie

Sąd Arbitrażowy przy Izbie Pracodawców Polskich działa na podstawie par. 3 statutu Izby Pracodawców Polskich - to nowoczesna instytucja o randze międzynarodowej i regionalnej, służąca szybkiemu rozwiązywaniu sporów majątkowych i korporacyjnych. Dla przedsiębiorców oznacza uzyskiwanie szybkich orzeczeń rozstrzygających spory oraz obniżenie kosztów działalności gospodarczej. Powołanie Sądu Arbitrażowego przy Izbie Pracodawców Polskich podąża za silnymi światowymi trendami coraz bardziej powszechnego korzystania z alternatywnych i polubownych dróg oraz środków rozwiązywania sporów, na podstawie prawa modelowego UNCITRAL i konwencji nowojorskiej z 1958 r.

Wyrok Sądu Arbitrażowego przy Izbie Pracodawców Polskich jest tytułem egzekucyjnym, który po nadaniu przez sąd państwowy klauzuli wykonalności nadaje się do egzekucji, podobnie jak wyrok sądu państwowego. Wyrok Sądu Arbitrażowego przy Izbie Pracodawców Polskich dzięki konwencjom międzynarodowym (głównie konwencji nowojorskiej z 1958 r.) jest wykonywany obecnie w ponad 140 krajach świata.

**Prezes Sądu Arbitrażowego**  
przy Izbie Pracodawców Polskich:

**Tomasz Major**  
(SAIPP@ipp.org.pl)



Adres Sądu:

Sąd Arbitrażowy  
przy Izbie  
Pracodawców Polskich  
Izba Pracodawców Polskich  
PL-00-685 Warszawa  
ul. Poznańska 21 lok. 48

SAIPP@ipp.org.pl  
[www.ipp.org.pl/SAIPP](http://www.ipp.org.pl/SAIPP)

Modelowa klauzula arbitrażowa:

Wszelkie spory wynikające z niniejszej umowy lub powstające w związku z nią będą rozstrzygane przez Sąd Arbitrażowy przy Izbie Pracodawców Polskich w Warszawie stosownie do Regulaminu tego Sądu obowiązującego w dacie wniesienia pozwu.

All disputes arising out of or in connection with this contract shall be settled by the Court of Arbitration at the Chamber of Polish Employers in Warsaw pursuant to the Rules of this Court binding on the date of filing the statement of claim.

Tous différends découlant du présent contrat ou en relation avec celui-ci seront tranchés par la Cour d'Arbitrage près de la Chambre des Employeurs Polonaise suivant le Règlement de cette Cour en vigueur à la date de soumission de la demande d'arbitrage.

Alle aus oder in Zusammenhang mit diesem Vertrag sich ergebenden Streitigkeiten werden nach der an dem Tag der Einleitung der Schiedsklage gültigen Schiedsgerichtsordnung des Schiedsgerichts bei der Polnischen Arbeitgeberkammer in Warschau entschieden.

## Regulamin Stałego Sądu Arbitrażowego przy Izbie Pracodawców Polskich w Warszawie c.d.

4. Jeżeli w sposób oczywisty Sąd Arbitrażowy przy IPP nie jest właściwy, stosuje się § 30 ust. 4.

### § 5

#### Miejsce postępowania

1. Miejscem postępowania jest m.st. Warszawa, chyba że strony postanowiły inaczej.
2. Zespół Orzekający, po wysłuchaniu stron, może wyznaczyć inną miejscowość jako miejsce postępowania arbitrażowego, jeżeli jest to uzasadnione ze względu na przedmiot postępowania, okoliczności sprawy albo dogodność dla stron.
3. Rozprawy, posiedzenia oraz inne czynności mogą odbywać się poza miejscem postępowania arbitrażowego, w miejscu wskazanym w postanowieniu Zespołu Orzekającego.

### § 6

#### Zasady i sposób postępowania

1. Jeżeli strony nie postanowiły inaczej, wiąże je Regulamin obowiązujący w dacie zawarcia zapisu na Sąd. W każdym jednak wypadku Zespół Orzekający, stosując postanowienia Regulaminu, uwzględni postanowienia umowy o arbitraż (zapisu na sąd polubowny) oraz uzgodnione przez strony zasady i sposób postępowania przed Sądem.

2. W postępowaniu prowadzonym w trybie „ad hoc” postanowienia zawarte w Regulaminie mają zastosowanie, jeżeli strony nie postanowiły inaczej.

3. W sprawach, w których zawarcie ugody jest dopuszczalne, Zespół Orzekający powinien w każdym stanie postępowania dążyć do ich ugodowego załatwienia.

### § 7

#### Równe traktowanie stron

1. Zespół Orzekający ma obowiązek traktować strony równoprawnie, działając w sposób bezstronny.
2. Każda strona ma prawo do wysłuchania i przedstawienia swoich wniosków i twierdzeń istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy oraz dowodów na ich poparcie lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej.

### § 8

#### Właściwe prawo materialne

Zespół Orzekający rozstrzyga spór według prawa właściwego dla danego stosunku, a gdy strony go do tego upoważniły - według ogólnych zasad prawa lub zasad słuszności (ex aequo et bono). W każdym jednak wypadku Zespół Orzekający bierze pod uwagę postanowienia umowy oraz panujące zwyczaje mające zastosowanie do danego stosunku prawnego.

### § 9

#### Język postępowania

1. Strony mogą uzgodnić język: polski, angielski, francuski lub niemiecki, w którym będzie prowadzone postępowanie. W przypadku braku odmiennego zastrzeżenia stron, powyższe uzgodnienie odnosi się do wszystkich pism i oświadczeń pisemnych stron, rozprawy, jak również orzeczeń i zawiadomień Sądu.

2. W braku uzgodnienia przez strony języka postępowania, językiem tym jest język polski. Jednakże Zespół Orzekający może, biorąc pod uwagę stanowisko stron oraz okoliczności sprawy, zwłaszcza zaś język umowy stron, innych dokumentów stanowiących dowód w sprawie oraz język/języki przesłuchania świad-

ków, biegłych i stron, zdecydować o innym niż polski języku dla określonych czynności w postępowaniu.

3. Przewodniczący Zespołu Orzekającego powołuje osobę biegłą w tłumaczeniu do całego postępowania lub jego części, jeśli prowadzone jest ono w języku innym niż polski.

4. Zespół Orzekający może zdecydować o tłumaczeniu na język postępowania każdego dokumentu sporządzonego w języku innym niż język postępowania albo zażądać dołączenia tłumaczenia dokumentów składanych w sprawie przez strony postępowania.

5. Jeżeli językiem postępowania jest język inny niż polski, protokoły rozprawy oraz pisma składane przez strony lub sformułowane przez Zespół Orzekający tłumaczone są na język polski przez tłumacza zaakceptowanego przez Zespół Orzekający.

6. Koszty uczestnictwa tłumacza na rozprawie oraz tłumaczenia dokumentów ponoszą strony według zasad określonych przez Zespół Orzekający.

### § 10

#### Reguła należytej staranności

We wszystkich sprawach Sąd oraz Zespół Orzekający dokładają należytych starań, aby wydane orzeczenie było skuteczne i wykonalne w rozumieniu odnośnych przepisów o uznaniu i wykonaniu wyroków sądów polubownych (arbitrażowych).

### § 11

Doręczanie pism i zawiadomień pisemnych w postępowaniu

1. Pisma i zawiadomienia pisemne w postępowaniu doręcza się stronie, a gdy strona ustanowiła pełnomocnika procesowego lub pełnomocnika do doręczeń — temu pełnomocnikowi.

2. Jeżeli strony nie postanowiły inaczej, każde pismo i zawiadomienie pisemne w postępowaniu arbitrażowym uważa się za doręczone, jeżeli zostało wręczone adresatowi osobiście albo dostarczone do jego siedziby, albo miejsca jego zwykłego pobytu lub na wskazany przez niego adres pocztowy.

3. Jeżeli adresat jest przedsiębiorcą lub innym podmiotem wpisanym do właściwego rejestru sądowego albo innego publicznego rejestru, każde pismo i zawiadomienie pisemne uważa się za doręczone, gdy doszło na adres wskazany w rejestrze, chyba że strona podała inny adres do doręczeń.

4. Jeżeli żadnego z miejsc wymienionych w paragrafach poprzedzających nie można ustalić pomimo dołożenia należytej staranności, każde pismo i zawiadomienie pisemne uważa się za doręczone, jeżeli zostało wysłane do ostatniego znanego miejsca siedziby albo ostatniego znanego miejsca zwykłego pobytu adresata. W takim wypadku uważa się, że doręczenie nastąpiło w ostatnim dniu okresu, w którym przesyłka mogła zostać odebrana przez adresata.

### § 12

#### Poufność postępowania

1. Postępowanie przed Sądem jest niejawne.
2. Wszystkich uczestników postępowania przed Sądem obowiązuje zasada poufności, z uwzględnieniem zakresu, w jakim strony zasadę tę uzgodniły w umowie lub zgodnych oświadczeniach złożonych Sądowi na piśmie lub do protokołu rozprawy. Strony mogą uzgodnić, że

sam fakt wszczęcia postępowania jest okolicznością poufną.

### § 13

Wyłączenie możliwości podniesienia zarzutu Jeżeli uchybiono przepisom Regulaminu lub uzgodnionym przez strony zasadom postępowania, uważa się, że strona, która o powyższym uchybieniu wiedziała i nie podniosła zarzutu niezwłocznie lub w innym terminie określonym przez strony, zrzekła się możliwości podniesienia takiego zarzutu w postępowaniu przez Sądem.

### § 14

#### Odpowiedzialność

Izba Pracodawców Polskich i jej pracownicy oraz organy Sądu, arbitrzy, mediatorzy i pracownicy Sądu nie ponoszą odpowiedzialności za szkody powstałe w następstwie działań lub zaniechań związanych z toczącym się postępowaniem arbitrażowym lub mediacją, chyba że szkoda została wyrządzona umyślnie.

### § 15

#### Zastępstwo Prezesa Sądu

W razie niemożności podjęcia przez Prezesa Sądu czynności zastrzeżonych dla niego w Regulaminie, jak również w razie jego nieobecności, czynności te, w zastępstwie Prezesa Sądu, podejmuje osoba przez niego wskazana.

#### Rozdział II

#### Arbitrzy i Mediatorzy

### § 16

#### Kwalifikacje arbitra i mediatora

1. Arbitrem i mediatorem może być osoba fizyczna mająca pełną zdolność do czynności prawnych, korzystająca w pełni z praw publicznych.

2. Arbitr i mediator jest bezstronny, niezależny i pełni swoją funkcję wedle najlepszej wiedzy i umiejętności zgodnie z „Zasadami Etyki Arbitra i Mediatora Sądu Arbitrażowego przy IPP w Warszawie”.

3. Arbitr i mediator nie mogą podjąć się pełnienia tej funkcji, jeżeli w danej sprawie zachodzą okoliczności, które budzą uzasadnione wątpliwości co do ich bezstronności lub niezależności, a także wtedy, gdy nie mają oni kwalifikacji określonych w umowie stron. Z tych samych przyczyn arbitr i mediator mogą podlegać wyłączeniu w trybie i na zasadach określonych w § 25.

4. Pisemne oświadczenie o nieprzyjęciu funkcji, arbitr i mediator niezwłocznie przekazują Prezesowi Sądu, w celu powtórzenia powołania/wyznaczenia arbitra/mediatora.

5. Arbitr i mediator składają na piśmie oświadczenie o swojej niezależności i bezstronności przed udostępnieniem im akt sprawy.

6. Arbitr i mediator obowiązany jest ujawnić arbitrom i stronom wszelkie okoliczności, które mogłyby wzbudzić wątpliwości co do jego niezależności lub bezstronności, w szczególności swoje bezpośrednie związki i kontakty zawodowe ze stronami lub podmiotami powiązanymi oraz pełnomocnikami stron i ich kancelariami lub spółkami, w których wykonują zawód, jeżeli miały one miejsce w okresie ostatnich trzech lat.

7. Mediator nie może brać udziału w postępowaniu arbitrażowym w sprawie, która była przedmiotem mediacji, jako arbitr lub pełnomocnik strony, chyba że strony postanowią

## Regulamin Stałego Sądu Arbitrażowego przy Izbie Pracodawców Polskich w Warszawie c.d.

inaczej.

### § 17

#### Listy Arbitrów i Mediatorów

1. Sąd może prowadzić „Listę Arbitrów Rekomendowanych przez Sąd Arbitrażowy przy IPP w Warszawie” zwaną dalej „Listą Arbitrów” oraz „Listę Mediatorów Rekomendowanych przez Sąd Arbitrażowy przy IPP w Warszawie”, zwaną dalej „Listą Mediatorów”.

2. Na Listę Arbitrów i Listę Mediatorów mogą zostać wpisane osoby fizyczne posiadające pełną zdolność do czynności prawnych, korzystające w pełni z praw publicznych i posiadające kwalifikacje przydatne dla pełnienia funkcji arbitra i mediatora.

3. O wpisie na Listę Arbitrów i Listę Mediatorów oraz o wykreśleniu z tych list postanawia Prezes Sądu.

4. Lista Arbitrów i Lista Mediatorów winny zawierać: imię i nazwisko arbitra lub mediatora, stopień naukowy i tytuły zawodowe, zawod i miejsce jego wykonywania, znajomość języków obcych oraz opis innych kwalifikacji i umiejętności przydatnych w postępowaniu arbitrażowym lub mediacji. Arbitrzy i Mediatorzy udostępniają także inne dane osobowe na wewnętrzne potrzeby Sądu.

### § 18

#### Zakazy dotyczące arbitrów i mediatorów

Pracownicy Sądu Arbitrażowego nie mogą pełnić funkcji arbitra i mediatora, jak również występować przed Sądem jako pełnomocnik strony postępowania.

### § 19

#### Zespół Orzekający

1. „Zespół Orzekający” oznacza jednego lub trzech arbitrów powołanych/wyznaczonych do rozstrzygnięcia sporu zgodnie z postanowieniami umowy o arbitraż i Regulaminu.

2. Zespół Orzekający składa się z arbitra jednego:

1) w sprawach, w których wartość przedmiotu sporu nie przekracza 400.000,00 zł lub równowartości tej kwoty w innej walucie, chyba że strony zgodnie postanowią o rozpoznaniu sprawy przez Zespół Orzekający składający się z trzech arbitrów,

2) jeżeli strony tak uzgodniły, albo jeżeli, w braku uzgodnienia stron, tak postanowił Prezes Sądu na uzasadniony wniosek którejkolwiek ze stron albo z urzędu, jeżeli przemawiają za tym okoliczności sprawy.

### § 20

#### Uprawnienie stron do powoływania arbitrów

1. Strony mogą powołać na arbitra każdą osobę fizyczną spełniającą wymagania określone w Regulaminie.

2. Strona, która powołuje arbitra, obowiązana jest podać jego imię, nazwisko, adres oraz wykonywany zawód. Strona może podać także inne znane jej kwalifikacje i umiejętności powołanego arbitra.

3. Strona może powołać arbitra zastępczego na wypadek:

- nieprzyjęcia funkcji przez arbitra z przyczyn, o których mowa w § 16 ust. 3,
- wygaśnięcia powołania arbitra.

### § 21

#### Nominacja zastępcza arbitrów

1. W razie niepowołania arbitra przez stronę/strony albo niepowołania arbitra jedyne lub arbitra przewodniczącego, a także w innych wypadkach określonych w Regulaminie, arbitra wyznacza Prezes Sądu.

2. Prezes Sądu wyznaczając arbitra bierze pod uwagę kwalifikacje, jakie arbiter, arbiter jedyny lub arbiter przewodniczący powinni posiadać stosownie do porozumienia stron, jak również inne okoliczności, które mogą mieć znaczenie dla powołania do pełnienia tej funkcji osoby niezależnej i bezstronnej oraz posiadającej kwalifikacje przydatne do rozpoznania i rozstrzygnięcia sporu między stronami.

### § 22

#### Zasady powoływania arbitrów

1. Prezes Sądu wzywa każdą ze stron, aby w terminie nie dłuższym niż trzy tygodnie powołała arbitra. W razie niepowołania arbitra przez stronę/strony, arbitra/arbitrów wyznacza Prezes Sądu.

2. Prezes Sądu wzywa arbitrów powołanych przez strony, do powołania arbitra przewodniczącego w terminie dwóch tygodni. W razie niepowołania arbitra przewodniczącego przez arbitrów, wyznacza go Prezes Sądu.

3. Jeżeli strony uzgodniły, że arbitra lub arbitra przewodniczącego ma powołać określona osoba trzecia, a osoba ta nie dokonała powołania w terminie oznaczonym przez strony, lub w przypadku braku takiego terminu, w terminie miesiąca od wezwania jej przez Prezes Sądu do dokonania powołania - arbitra lub arbitra przewodniczącego, na wniosek strony, wyznacza Prezes Sądu, chyba że strony postanowią inaczej.

4. Jeżeli Zespół Orzekający składa się z arbitra jedyne, Prezes Sądu wzywa strony do uzgodnienia i powołania tego arbitra, chyba, że strony uzgodniły, że arbitra wyznacza sąd. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio. W sprawach, w których wartość przedmiotu sporu nie przekracza 400.000,00 PLN arbitra wyznacza Prezes Sądu, chyba, że Strony uzgodnią innego arbitra.

### § 23

#### Wielość osób po jednej ze stron

1. Jeżeli kilka osób uczestniczy po stronie powodowej lub pozwanej, osoby te, w terminie określonym w § 22 ust. 1, wspólnie powołują jednego arbitra.

2. W razie niepowołania arbitra w trybie określonym w ust. 1, arbitra wyznacza Prezes Sądu.

3. Wezwania lub inne pisma Sądu i stron kierowane są do wszystkich osób występujących po każdej ze stron, a gdy osoby te ustanowiły pełnomocników lub pełnomocników dla doręczeń — tym pełnomocnikom.

### § 24

#### Umowa z arbitrem

1. Prezes Sądu zawiera w imieniu Sądu z arbitrem umowę („Umowa z Arbitrem”), w której arbiter zobowiązuje się, za wynagrodzeniem, do należytego wykonania obowiązków arbitra.

2. W razie odmowy lub niemożności zawarcia umowy, o której mowa w ust. 1, tryb określony w § 22 stosuje się odpowiednio, przy czym w razie ponownej odmowy lub niemożności zawarcia Umowy z Arbitrem, arbitra wyznacza Prezes Sądu.

### § 25

#### Wyłączenie arbitra

1. Arbiter może być wyłączony tylko wówczas, jeżeli zachodzą okoliczności, które budzą uzasadnione wątpliwości co do jego niezależności lub bezstronności, a także gdy nie ma on kwalifikacji określonych w umowie stron oraz niniejszym Regulaminie. Jeżeli strony nie określiły trybu postępowania o wyłączenie arbitra, stosuje się postanowienia Regulaminu.

2. Strona żądająca wyłączenia arbitra składa pisemny wniosek do Prezesa Sądu, podając okoliczności uzasadniające żądanie (podstawy wyłączenia).

3. Strona może żądać wyłączenia arbitra w terminie dwóch tygodni od powzięcia wiadomości o podstawie jego wyłączenia. Po upływie tego terminu uważa się, że strona zrzekła się uprawnienia do żądania wyłączenia arbitra na tej podstawie.

4. Wyłączenia arbitra, którego strona sama powołała, lub w powołaniu którego uczestniczyła, strona ta może żądać tylko na tej podstawie, o której dowiedziała się po jego powołaniu.

5. Prezes Sądu przekazuje odpis wniosku o wyłączenie arbitra drugiej stronie oraz arbitrom w celu umożliwienia im ustosunkowania się do jego treści w terminie oznaczonym, nie dłuższym niż dwa tygodnie.

6. Prezes Sądu rozstrzyga w przedmiocie wniosku o wyłączenie arbitra w formie postanowienia, które nie wymaga uzasadnienia.

7. Złożenie wniosku o wyłączenie arbitra nie ma wpływu na bieg postępowania, chyba że Zespół Orzekający postanowi inaczej.

### § 26

#### Zmiana arbitra i kontynuowanie postępowania

1. Zmiana arbitra następuje w wypadku jego śmierci, ustąpienia, wyłączenia, odwołania przez strony lub Prezesa Sądu w formie postanowienia, a także w razie odmowy lub niemożności zawarcia Umowy z Arbitrem.

2. Arbiter może ustąpić w każdym czasie, składając Prezesowi Sądu pisemne oświadczenie z podaniem powodów ustąpienia. Jeżeli ustąpienie nastąpiło bez ważnych powodów, arbiter ponosi odpowiedzialność za wynikłą stąd szkodę.

3. Strony mogą w każdym czasie odwołać każdego arbitra składając Prezesowi Sądu zgodne oświadczenie na piśmie. W wypadku uczestnictwa kilku osób po stronie powodowej lub po stronie pozwanej, wymagane jest zgodne oświadczenie większości tych osób.

4. Każda ze stron może wystąpić do Prezesa Sądu o wydanie postanowienia o odwołaniu arbitra, który nie wykonuje należycie swoich funkcji, w szczególności jeżeli jest oczywiste, że arbiter nie wykona swych czynności w odpowiednim terminie lub jeżeli opóźnia się z ich wykonywaniem bez uzasadnionej przyczyny.

5. O powtórzeniu powołania arbitra przez strony, stronę lub arbitrów, decyduje Prezes Sądu.

6. O powtórzeniu części lub całości postępowania z udziałem nowego arbitra, decyduje Zespół Orzekający w formie postanowienia.

7. W razie dwukrotnego ustąpienia lub odwołania przez strony lub Prezesa Sądu arbitra powołanego przez tę samą stronę, druga strona może, w terminie tygodnia od dnia, w którym powzięta wiadomość o ustąpieniu lub odwołaniu arbitra, żądać zastępczego wyznaczenia arbitra za tę stronę przez Prezesa Sądu. Powyższy przepis stosuje się także w razie kolejnego

## Regulamin Stałego Sądu Arbitrażowego przy Izbie Pracodawców Polskich w Warszawie c.d.

ustąpienia lub odwołania arbitra.

### Rozdział III

#### Postępowanie przed Sądem

##### § 27

Wszczęcie postępowania arbitrażowego

1. Wszczęcie postępowania arbitrażowego następuje przez wniesienie pozwu.

2. W wypadku uchylecia wyroku Sądu Arbitrażowego przez sąd powszechny, ponowne podjęcie postępowania w sprawie następuje na podstawie wniosku jednej ze stron.

3. W razie zawieszenia przed sądem powszechnym postępowania ze skargi o uchylenie wyroku Sądu Arbitrażowego, w celu usunięcia podstaw do jego uchylecia, ponowne podjęcie przez Zespół Orzekający postępowania w sprawie następuje na wniosek jednej ze stron.

##### § 28

Zabezpieczenie roszczenia lub dowodu

1. Jeżeli strony nie uzgodniły inaczej, Zespół Orzekający, na wniosek strony, która uprawdopodobniła dochodzone roszczenie, może postanowić o zastosowaniu takiego sposobu zabezpieczenia roszczenia, który uzna za właściwy ze względu na przedmiot sporu. Uwzględniając wniosek, Zespół Orzekający wydaje postanowienie wraz z uzasadnieniem oraz może uzależnić jego wykonanie od złożenia przez stronę stosownego zabezpieczenia.

2. Postanowienie, o którym mowa w ust. 1, podlega wykonaniu po nadaniu mu klauzuli wykonalności przez sąd powszechny i może być przez Zespół Orzekający, na wniosek strony, zmienione lub uchylone.

3. Strony mogą zwracać się do sądu powszechnego z wnioskami o zabezpieczenie roszczenia oraz o zabezpieczenie dowodu w związku z toczącym się postępowaniem arbitrażowym. Składanie takich wniosków przez strony postępowania arbitrażowego nie jest uznawane za sprzeczne z umową o arbitraż. Strony zobowiązane są do pisemnego poinformowania Sądu o uzyskanych w ten sposób zabezpieczeniach.

4. Na wniosek strony, Zespół Orzekający może postanowić o zabezpieczeniu dowodu, jeśli jest to niezbędne ze względu na okoliczności sprawy. Postanowienie w przedmiocie zabezpieczenia dowodu wymaga uzasadnienia.

##### § 29

#### Pozew

1. Pozew wnoszony jest do Sądu w języku postępowania, a jeśli językiem postępowania nie jest język polski, wraz z jego tłumaczeniem na ten język, z dołączoną niezbędną liczbą kopii dla każdej z osób pozwanych oraz dla każdego arbitra.

2. Pozew powinien zawierać:

1) oznaczenie stron postępowania wraz z podaniem ich adresów oraz - w wypadku przedsiębiorców, spółdzielni, fundacji i stowarzyszeń - odpisy z rejestru sądowego albo innego publicznego rejestru,

2) wskazanie umowy o arbitraż (zapisu na sąd polubowny) lub inne uzasadnienie właściwości Sądu,

3) oznaczenie wartości przedmiotu sporu,

4) dokładnie określone żądanie wraz z jego uzasadnieniem oraz z powołaniem dowodów na poparcie przytoczonych okoliczności.

3. Pozew może również wskazywać arbitra powołanego przez stronę, zawierać wniosek o

rozpoznanie sprawy przez arbitra jedyne lub wnioski o wyznaczenie arbitra przez Prezesa Sądu.

4. W przypadku ustanowienia pełnomocnika procesowego do pozwu należy załączyć oryginał lub uwierzytelniony odpis pełnomocnictwa wraz z podaniem adresu pełnomocnika.

5. W braku odmiennego uzgodnienia stron pozew może zostać zmieniony lub uzupełniony w toku postępowania, chyba że Zespół Orzekający uzna to za niedopuszczalne.

6. Cofnięcie powództwa, bez zrzeczenia się roszczenia, jest skuteczne po wyrażeniu zgody przez drugą stronę, lub gdy nastąpiło przed wyznaczeniem rozprawy.

7. Jeżeli powód cofnie powództwo i zrzeknie się roszczenia przed dokonaniem wyboru arbitra przewodniczącego lub arbitra jedyne, Prezes Sądu umarza postępowanie.

##### § 30

Oplacenie pozwu i uzupełnienie jego braków

1. Prezes Sądu wzywa stronę powodową, aby w terminie oznaczonym, nie dłuższym niż trzy tygodnie, uiściła opłatę rejestracyjną i opłatę arbitrażową, a jeżeli pozew nie odpowiada wymaganiom określonym w § 29 ust. 1 i 2 - uzupełniła jego braki. Wysokość opłat określa „Taryfa opłat za czynności Sądu Arbitrażowego przy IPP” zwana dalej „Taryfą opłat”, obowiązująca w dacie wniesienia pozwu.

2. W razie nieuzupełnienia pozwu lub nieuiszczenia opłaty rejestracyjnej i/lub opłaty arbitrażowej w całości w terminie, o którym mowa w ust. 1, Prezes Sądu zarządza zwrot pozwu.

3. W przypadku braku wskazania arbitra w pozwie, Prezes Sądu wzywa stronę powodową do wyznaczenia arbitra zgodnie z § 22 ust. 1.

4. Jeżeli w sposób oczywisty Sąd Arbitrażowy przy IPP nie jest właściwy, Prezes Sądu, bez rozstrzygnięcia o istnieniu, ważności (skuteczności) oraz zakresie umowy o arbitraż (zapisu na sąd polubowny), niezwłocznie zwraca na to uwagę powodowi wzywając go do zajęcia na piśmie stanowiska w terminie oznaczonym, nie dłuższym niż dwa tygodnie. Jeżeli powód nie podtrzyma pozwu, sprawę uznaje się za niewszczętą. Jeżeli powód podtrzyma stanowisko o właściwości Sądu Arbitrażowego przy IPP, a także w razie bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu, stosuje się ust. 1.

5. Zespół Orzekający - w razie uzasadnionych wątpliwości - może określić rzeczywistą wartość przedmiotu sporu. Postanowienia ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

##### § 31

Pisma w toku postępowania

1. Wszelkie pisma w toku postępowania arbitrażowego strony kierują do Sądu w takiej liczbie kopii jak pozew.

2. Po ustanowieniu Zespołu Orzekającego strona obowiązana jest doręczać odpisy pism wraz z załącznikami bezpośrednio drugiej stronie.

##### § 32

Odpowiedź na pozew

1. Po wszczęciu postępowania i uiszczeniu opłat rejestracyjnej i arbitrażowej, Prezes Sądu doręcza stronie pozwanej pozew wraz z Regulaminem oraz wzywa ją, aby w terminie 7 dni wniosła odpowiedź na pozew. Prezes Sądu informuje o wyznaczeniu arbitra przez stronę powodową i wzywa stronę pozwaną do wyzna-

czenia arbitra zgodnie z Regulaminem.

2. Prezes Sądu, po złożeniu przez ustanowionych arbitrów oświadczeń, o których mowa w § 16 ust. 5, niezwłocznie przekazuje im akta sprawy.

3. Brak odpowiedzi na pozew nie wstrzymuje postępowania.

##### § 33

Powództwo wzajemne i zarzut potrącenia

1. Do czasu zakończenia pierwszego posiedzenia na rozprawie strona pozwana może wytoczyć powództwo wzajemne, jeżeli wzajemne roszczenie pozwanego pozostaje w związku z roszczeniem powoda lub nadaje się do potrącenia, a jego rozpoznanie należy do właściwości Sądu.

2. Do pozwu wzajemnego stosuje się odpowiednio postanowienia Regulaminu dotyczące pozwu. Pozew wzajemny podlega rozpoznaniu przez Zespół Orzekający ustanowiony dla rozpoznania pozwu głównego.

3. Do czasu zamknięcia rozprawy strona pozwana może podnieść zarzut potrącenia, jeżeli roszczenie pozwanego nadaje się do potrącenia z roszczeniem powoda.

4. Na wniosek stron, zgłoszony do czasu zamknięcia rozprawy, Zespół Orzekający może zdecydować o połączeniu do wspólnego rozpoznania roszczenia zgłoszonego w innej sprawie między tymi stronami przed Sądem Arbitrażowym przy IPP, jeżeli sprawa ta jest rozpoznawana przez Zespół Orzekający w takim samym składzie.

##### § 34

Dopuszczenie osoby trzeciej do udziału w toczącym się postępowaniu

1. Dopuszczenie osoby trzeciej do udziału w toczącym się postępowaniu arbitrażowym może nastąpić za zgodą stron, na podstawie postanowienia Zespołu Orzekającego.

2. Prezes Sądu wzywa osobę wskazaną w postanowieniu Zespołu Orzekającego, aby w terminie oznaczonym uiściła opłatę arbitrażową w wysokości określonej w „Taryfie opłat” obowiązującej w dacie wniesienia pozwu. Nieuiszczenie opłaty arbitrażowej w ustalonym terminie skutkuje niedopuszczeniem osoby trzeciej do udziału w postępowaniu.

3. Osobie trzeciej nie przysługuje prawo wyboru arbitra.

##### § 35

Zawieszenie postępowania

1. Zespół Orzekający zawiesza postępowanie na zgodny wniosek stron.

2. Zespół Orzekający może, nie wcześniej niż po złożeniu odpowiedzi na pozew lub bezskutecznym upływie terminu zakreślonego do jego złożenia, zawiesić postępowanie:

1) na wniosek powoda,

2) na wniosek pozwanego ze względu na inne toczące się postępowanie, od wyniku którego zależy rozstrzygnięcie sprawy,

3) z urzędu, jeżeli zachodzą okoliczności uniemożliwiające nadanie sprawie dalszego biegu.

3. Zespół Orzekający może postanowić o podjęciu postępowania na wniosek strony, a z urzędu, jeżeli przyczyna zawieszenia ustała. Jednakże Zespół Orzekający może podjąć postępowanie zawieszone z przyczyny określonej w ust. 2 pkt 2 stosownie do okoliczności, także

## Regulamin Stałego Sądu Arbitrażowego przy Izbie Pracodawców Polskich w Warszawie c.d.

przed prawomocnym zakończeniem postępowania, ze względu na które zawieszenie nastąpiło.

4. Zespół Orzekający może, w drodze postanowienia, umorzyć postępowanie zawieszona na wniosek stron lub strony, jeżeli:

1) strony zgodnie o to wnoszą,

2) żadna ze stron nie złoży wniosku o podjęcie postępowania przed upływem roku od daty wydania postanowienia o zawieszeniu, ani też w tym terminie nie sprzeciwi się jego umorzeniu.

5. Zespół Orzekający postanawia o umorzeniu postępowania w każdym przypadku, gdy od jego zawieszenia upłynęły trzy lata.

### § 36

#### Rozprawa

1. Zespół Orzekający rozpoznaje sprawę na rozprawie, chyba że strony uzgodniły, że postępowanie prowadzone będzie bez wyznaczania rozprawy, albo jeżeli strony wyczerpująco przedstawiły okoliczności, które uznają za istotne dla obrony swoich praw, a Zespół Orzekający uzna sprawę za dostatecznie wyjaśnioną do rozstrzygnięcia bez przeprowadzania rozprawy. Jednakże Zespół Orzekający rozpoznaje sprawę na rozprawie, jeżeli zażąda tego jedna ze stron, które nie uzgodniły, że postępowanie prowadzone będzie bez wyznaczania rozprawy.

2. Rozprawa jest niejawną. Poza stronami i ich pełnomocnikami w rozprawie mogą brać udział jedynie osoby wezwane oraz, za zgodą stron i Zespołu Orzekającego, inne osoby - nie więcej niż po dwie wskazane przez każdą ze stron. Na rozprawie może być obecny Prezes Sądu.

3. Termin rozprawy wyznacza Przewodniczący Zespołu. Przewodniczący Zespołu wydaje zarządzenia niezbędne do przygotowania rozprawy, tak aby rozstrzygnięcie sprawy nastąpiło, jeżeli to możliwe, już po pierwszym posiedzeniu. O terminie i miejscu rozprawy zawiadamia strony Sekretarz Generalny Sądu. Przewodniczący Zespołu dąży do tego, by rozprawa odbyła się w terminie miesiąca od dnia wniesienia i opłacenia pozwu.

4. Rozprawą kieruje Przewodniczący Zespołu Orzekającego. Arbitrowi jednemu przysługują uprawnienia Przewodniczącego Zespołu Orzekającego i Zespołu Orzekającego.

5. Nieobecność na rozprawie strony lub jej pełnomocnika, prawidłowo powiadomionych, nie wstrzymuje postępowania.

### § 37

#### Dowody

1. Zespół Orzekający rozstrzyga według własnego przekonania o wnioskach dowodowych stron. Zespół Orzekający może w szczególności przeprowadzić dowód z dokumentów, oświadczeń, z przesłuchania świadków, stron, z opinii biegłych, a także innych dowodów, jakie uzna za niezbędne dla wyjaśnienia sprawy. Zespół Orzekający może także żądać od stron dostarczenia biegłemu odpowiednich informacji oraz przedstawienia lub udostępnienia do zbadania dokumentów lub innych przedmiotów.

2. W braku odmiennego uzgodnienia stron, biegły, po przedstawieniu swojej opinii, na żądanie strony, lub gdy Zespół Orzekający uzna to za konieczne, bierze udział w rozprawie w celu udzielenia wyjaśnień i odpowiedzi na pytania stron i Zespołu Orzekającego.

3. Zespół Orzekający ocenia wiarygodność i

moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Zespół Orzekający ocenia na tej podstawie, jakie znaczenie nadać odmowie przedstawienia przez stronę dowodu lub przeszkodom stawianym przez nią w jego przeprowadzeniu.

4. W razie potrzeby przeprowadzenia dowodu poza miejscem rozprawy, Zespół Orzekający może powierzyć tę czynność jednemu z arbitrowi. Strony i ich pełnomocnicy mają prawo brać udział w przeprowadzeniu dowodu przez arbitra wyznaczonego przez Zespół Orzekający.

5. W razie potrzeby Zespół Orzekający może zwrócić się do właściwego sądu powszechnego o przeprowadzenie dowodu lub czynności, której sam nie może wykonać.

6. Sąd pobiera zaliczki na czynności przeprowadzane przez Zespół Orzekający zgodnie z „Taryfą opłat” obowiązującą w dniu wniesienia pozwu.

### § 38

#### Protokoły

1. Protokoły sporządza się z przebiegu rozprawy i innych czynności Zespołu Orzekającego lub czynności dokonanych przez arbitra wyznaczonego przez Zespół Orzekający zgodnie z § 37 ust. 4. Protokolanta wyznacza Prezes Sądu.

2. Protokół sporządza się w języku postępowania, chyba że strony postanowią inaczej. Protokół podpisują protokolant oraz Przewodniczący Zespołu Orzekającego.

3. Przebieg czynności protokołowanych może zostać utrwalony za pomocą aparatury rejestrującej dźwięk i/lub obraz, o czym należy przed uruchomieniem aparatury uprzedzić wszystkie osoby uczestniczące w czynności.

4. Stronom i ich pełnomocnikom, Sąd - na ich wniosek - wydaje odpisy protokołów za pokwitowaniem oraz udostępnia możliwość przejrzenia akt sprawy w godzinach urzędowania.

5. Strona może żądać sprostowania lub uzupełnienia protokołu, nie później jednak niż na następnym posiedzeniu, a protokołu rozprawy, na której nastąpiło jej zamknięcie — aż do czasu doręczenia jej wyroku.

### § 39

#### Zamknięcie rozprawy

1. Przewodniczący zamyka rozprawę, gdy Zespół Orzekający uzna sprawę za dostatecznie wyjaśnioną lub uzna, że strony mogły wyczerpująco przedstawić okoliczności, które uważają za istotne dla obrony swoich praw.

2. Przewodniczący Zespołu może otworzyć zamkniętą rozprawę, jeżeli przed wydaniem wyroku, Zespół Orzekający uzna to za konieczne.

### § 40

#### Umorzenie postępowania

1. Poza wypadkami, o których mowa w § 29 ust. 7, § 35 ust. 4 i 5 oraz § 46 ust. 1 pkt 1, Zespół Orzekający wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli:

1) powód cofnął pozew, chyba że pozwany zgłosił sprzeciw, a Zespół Orzekający uznał, że ma on interes prawny w rozstrzygnięciu sporu,

2) dalsze postępowanie stało się zbędne lub niemożliwe.

2. Przed powołaniem/wyznaczeniem Zespołu Orzekającego, postanowienie o umorzeniu po-

stępowania wydaje Prezes Sądu.

### Rozdział IV

#### Wyroki i Postanowienia

### § 41

#### Orzeczenia Sądu

1. Zespół Orzekający rozstrzyga sprawę wyrokiem. Wyrok jest wiążący dla stron, które przez poddanie sporu rozstrzygnięciu Sądu Arbitrażowego przy IPP zobowiązały się do jego wykonania.

2. W wypadkach określonych w Regulaminie oraz w innych sprawach niewymagających wydania wyroku, Prezes Sądu oraz Zespół Orzekający wydają postanowienia.

### § 42

#### Wyroki

1. Wyrok powinien zostać wydany w ciągu tygodnia od zamknięcia rozprawy. Prezes Sądu może z urzędu, bądź na wniosek Przewodniczącego Zespołu Orzekającego, przedłużyć powyższy termin na czas oznaczony, jeśli jest to niezbędne ze względu na złożoność problemów będących przedmiotem rozstrzygnięcia lub inne okoliczności sprawy.

2. Zespół Orzekający wydaje wyrok po przeprowadzeniu niejawniej narady obejmującej dyskusję oraz głosowanie nad wyrokiem, a w razie potrzeby, także nad zasadniczymi motywami rozstrzygnięcia. Wyrok zapada większością głosów. Jeżeli jeden z arbitrowi odmawia udziału w głosowaniu, pozostali arbitrowi mogą przeprowadzić głosowanie bez jego udziału.

3. Arbitr, który w głosowaniu nie zgodził się z większością, może zgłosić zdanie odrębne, czyniąc odpowiednią wzmiankę przy swoim podpisie na wyroku. Arbitr ten może także złożyć do akt sprawy uzasadnienie zdania odrębne, które powinno zostać sporządzone w tym samym terminie co uzasadnienie wyroku.

4. Prezes Sądu może żądać od Przewodniczącego Zespołu Orzekającego wyjaśnienia przyczyn niewydania przez Zespół Orzekający wyroku w terminie określonym w ust. 1, także gdy został on przedłużony przez Prezesa Sądu.

### § 43

#### Treść wyroku

Wyrok powinien zawierać:

1) oznaczenie arbitrowi i stron oraz datę i miejsce wydania wyroku,

2) podstawę właściwości Sądu (powołanie zapisu na Sąd),

3) rozstrzygnięcie o wszystkich żądaniach pozwu oraz o żądaniach zgłoszonych w toku postępowania wraz z uzasadnieniem obejmującym motywy, którymi Zespół Orzekający kierował się przy wydaniu wyroku,

4) rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów postępowania oraz kosztów zastępstwa procesowego jednego pełnomocnika, stosownie do nakładu pracy, nie więcej jednak niż 100.000,00 złotych lub równowartości tej kwoty wyrażonej w innej walucie, ustalonej w oparciu o średni kurs waluty polskiej do innej waluty, ogłaszany przez Narodowy Bank Polski w dniu poprzedzającym jej zasądzenie,

5) na wniosek strony - rozstrzygnięcie o kosztach przejazdów i noclegów arbitrowi, które obciążają tę stronę i rozliczane są z zaliczki pobranej od niej przez Sąd na wydatki arbitrażowe.

### § 44

## Regulamin Stałego Sądu Arbitrażowego przy Izbie Pracodawców Polskich w Warszawie c.d.

Wyrok częściowy i wyrok wstępny

1. Zespół Orzekający może wydać wyrok częściowy, jeżeli do rozstrzygnięcia nadaje się tylko część żądania lub niektóre żądania pozwu albo pozwu wzajemnego.
2. Wyrokiem częściowym Zespół Orzekający może także rozstrzygnąć o całości żądania pozwu albo pozwu wzajemnego.
3. Zespół Orzekający może wydać wyrok wstępny, uznając roszczenie za usprawiedliwione co do zasady, prowadząc dalej postępowanie (rozprawę) co do spornej wysokości żądania.
4. Wniesienie skargi o uchylenie wyroku częściowego lub wstępnego nie hamuje dalszego postępowania w sprawie.

### § 45

Forma, podpisanie, data i doręczenie wyroku

1. Wyrok sporządzany jest na piśmie i doręczany stronom postępowania po uiszczeniu wszystkich kosztów postępowania.
2. Oryginał wyroku i wszystkie jego odpisy muszą być opatrzone podpisami wszystkich członków Zespołu Orzekającego lub co najmniej dwóch członków Zespołu Orzekającego, z zaznaczeniem przyczyny braku podpisu któregoś z nich oraz podpisami Prezesa Sądu, a także pieczęcią Sądu.
3. Prezes Sądu podpisując wyrok stwierdza, że Zespół Orzekający powołany został zgodnie z Regulaminem oraz że podpisy członków Zespołu Orzekającego są autentyczne.
4. Datą wyroku jest data podpisania wyroku przez arbitra jedyne, a jeżeli Zespół Orzekający składa się z trzech arbitrów — data złożenia podpisu przez drugiego z nich.
5. Prezes Sądu, przed podpisaniem wyroku może, bez ingerencji w merytoryczną treść rozstrzygnięcia, przekazać wyrok Przewodniczącemu Zespołu Orzekającego w celu dokonania niezbędnych poprawek formalnych i sprostowania oczywistych omyłek.

### § 46

Orzeczenie w wypadku ugody

1. Jeżeli po dokonaniu wyboru arbitra przewodniczącego lub arbitra jedyne strony zawarą ugodę, Zespół Orzekający:
  - 1) wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania,
  - 2) na wniosek stron nadaje ugodzie formę wyroku.
2. Osnowa ugody zawartej przed Sądem powinna zostać wciągnięta do protokołu i stwierdzona podpisami stron.
3. Przepis ust. 1 pkt 2 ma zastosowanie w szczególności do tych postanowień ugody, które nadają się do egzekucji w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu egzekucyjnym albo podlegać uznaniu lub stwierdzeniu wykonalności według właściwych przepisów o uznaniu i wykonaniu wyroku sądu polubownego i ugod przed nim zawartych.

### § 47

Sprostowanie i wykładnia wyroku

1. Strona, w terminie dwóch tygodni od otrzymania wyroku, może zgłosić wniosek, doręczając jego odpis drugiej stronie, o:
  - 1) rozstrzygnięcie wątpliwości co do treści wyroku (wykładnię wyroku),
  - 2) sprostowanie w tekście wyroku niedokładności, błędów pisarskich albo rachunko-

wych lub innych oczywistych omyłek.

2. Zespół Orzekający może dokonać sprostowania wyroku także z urzędu.
3. Wzmiankę o sprostowaniu wyroku postanowieniem Zespołu Orzekającego umieszcza się na oryginale wyroku oraz na jego odpisach. Dalsze odpisy wyroku wydaje się z uwzględnieniem sprostowania.
4. Wykładnia wyroku, dokonana przez Zespół Orzekający, stanowi jego integralną część.

### § 48

Uzupełnienie wyroku

1. Strona może, w terminie miesiąca od dnia otrzymania wyroku, zgłosić wniosek, doręczając jego odpis drugiej stronie, o rozstrzygnięcie o żądaniach zgłoszonych w pozwie lub w postępowaniu, o których Zespół Orzekający nie orzekł w wyroku (uzupełnienie wyroku).
2. Jeżeli Zespół Orzekający uzna wniosek za zasadny, wydaje wyrok uzupełniający w terminie nie dłuższym niż jeden miesiąc od dnia złożenia wniosku. § 42 ust. 1 zd. 2 stosuje się odpowiednio.
3. Zespół Orzekający wydaje wyrok uzupełniający także w razie podjęcia postępowania zgodnie z § 27 ust. 3, po wykonaniu czynności wskazanych przez sąd powszechny. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

### § 49

Publikacja orzeczeń

Prezes Sądu może wyrazić zgodę na publikację orzeczenia w całości lub w części, zapewniając anonimowość oraz poszanowanie woli stron postępowania.

## Rozdział V

### Mediacja

### § 50

Wszczęcie postępowania mediacyjnego

1. Przed wszczęciem postępowania przed sądem polubownym lub sądem powszechnym, strona sporu może zwrócić się do Sądu Arbitrażowego przy IPP w wnioskiem o przeprowadzenie, na podstawie Regulaminu, postępowania zmierzającego do ugodowego zakończenia sporu przedstawionego we wniosku.
2. Wniosek o przeprowadzenie mediacji powinien zawierać: oznaczenie stron, żądanie wraz z przytoczeniem uzasadniających je okoliczności, podpis strony oraz wymienienie załączników. Jeżeli strony zawarły umowę o mediację na piśmie, do wniosku dołącza się odpis tej umowy.

### § 51

Wniesienie opłaty mediacyjnej oraz wezwanie drugiej strony

1. Prezes Sądu wzywa wnioskodawcę, aby w terminie oznaczonym, nie dłuższym niż trzy tygodnie, uiścić opłatę rejestracyjną oraz połowę opłaty mediacyjnej w wysokości określonej w „Taryfie opłat” obowiązującej w dniu złożenia wniosku, a jeżeli wniosek nie odpowiada wymaganiom określonym w § 50 ust. 2 - uzupełnić jego braki.
2. Po uiszczeniu opłat przez wnioskodawcę, Prezes Sądu doręcza drugiej stronie wniosek i wzywa ją do złożenia oświadczenia o wyrażeniu zgody na udział w postępowaniu mediacyjnym oraz do uiszczenia połowy opłaty mediacyjnej, w terminie oznaczonym, nie dłuższym niż trzy tygodnie.
3. Jeżeli druga strona nie wyraziła zgody na przeprowadzenie postępowania mediacyjnego,

zwraca się wnioskodawcy wpłaconą przez niego opłatę mediacyjną.

### § 52

Mediator

1. Po wyrażeniu przez drugą stronę sporu zgody na postępowanie mediacyjne i po wpłaceniu przez nią połowy opłaty mediacyjnej, Prezes Sądu wzywa strony do powołania mediatora, w terminie nie dłuższym niż trzy tygodnie.
2. W przypadku braku powołania mediatora przez strony, mediatora wyznacza Prezes Sądu.
3. Dotyczące arbitrów przepisy § 20 ust. 4, § 21 ust. 2 i 3, § 22 ust. 3, § 24-25 oraz § 26 ust. 1-5, stosuje się odpowiednio do mediatora, z tym że uprawnienia Zespołu Orzekającego przysługują mediatorowi.

### § 53

Postępowanie mediacyjne

1. Po otrzymaniu od stron akt dotyczących sporu, mediator organizuje spotkanie mediacyjne, wysłuchuje strony i przedstawia stronom propozycje polubownego uregulowania sporu.
2. Przed spotkaniem mediacyjnym lub w trakcie jego trwania, mediator może porozumiewać się ze stronami wspólnie, lub z każdą z osobna, nakłaniając je do zawarcia ugody.
3. Mediator powinien dołożyć starań, aby postępowanie mediacyjne zakończyło się na pierwszym spotkaniu, chyba że strony i mediator postanowią inaczej.
4. Żadne oświadczenia, wyjaśnienia i wnioski stron, złożone w trakcie postępowania mediacyjnego w związku z możliwością ugodowego zakończenia sporu, nie mogą być brane pod uwagę w postępowaniu arbitrażowym, ani sądowym, chyba że strony postanowią inaczej.

### § 54

Zakończenie postępowania mediacyjnego

1. Jeżeli strony wyrażą zgodę na zawarcie ugody, mediator sporządza protokół, zawierający warunki i osnowę ugody. Postępowanie mediacyjne kończy się podpisaniem protokołu przez strony i mediatora.
2. Jeżeli mediacja nie doprowadzi do zawarcia przez strony ugody, postępowanie mediacyjne zostaje zakończone złożeniem przez mediatora do akt sprawy oświadczenia na piśmie stwierdzającego, że do ugody nie doszło.

### § 55

Nadanie ugodzie formy wyroku

1. Na zgodny wniosek stron o nadanie ugodzie zawartej w postępowaniu mediacyjnym formy wyroku, Prezes Sądu wyznacza mediatora arbitrem uprawnionym do wydania wyroku.
2. Prezes Sądu wzywa strony, aby w terminie oznaczonym, nie dłuższym niż trzy tygodnie, uiścić opłatę arbitrażową należną z tytułu rozstrzygnięcia sporu przez Sąd, z uwzględnieniem dokonanych opłat mediacyjnych. Wysokość opłaty arbitrażowej określona jest w „Taryfie opłat” obowiązującej w dniu złożenia wniosku.
3. Do wyroku wydanego w wyniku postępowania mediacyjnego, stosuje się odpowiednio przepisy § 41-45 oraz § 47-48 Regulaminu.

### § 56

Klauzula wejścia w życie Regulaminu

Niniejszy Regulamin wchodzi w życie z dniem 1 maja 2010 r.

# STATUT SĄDU ARBITRAŻOWEGO PRZY IZBIE PRACODAWCÓW POLSKICH W WARSZAWIE

## § 1.

Nazwa, siedziba i pieczęć Sądu

1. Sąd Arbitrażowy przy Izbie Pracodawców Polskich, zwany dalej „Sądem”, jest stałym sądem polubownym działającym przy Izbie Pracodawców Polskich w Warszawie, zwanej dalej „IPP”, powołanym do rozstrzygania sporów powstałych pomiędzy stronami w związku z określonymi, umownymi lub pozaumownymi stosunkami prawnymi, poddany rozstrzygnięciu w ważnej umowie o arbitraż.
2. Sąd, w językach obcych używa nazwy: - angielskim: Court of Arbitration at the Chamber of Polish Employers, - francuskim: Cour d'Arbitrage près de la Chambre Polonaise des Employeurs, - niemieckim: Schiedsgericht bei der Polnischen Arbeitgeberkammer,
3. Siedzibą Sądu jest Warszawa.
4. Sąd używa pieczęci okrągłej ze swoją nazwą i oznaczeniem siedziby.

## § 2.

Organy Sądu

Organem Sądu jest: Prezes Sądu.

## § 3.

Prezes Sądu

1. Prezes Sądu kieruje Sądem i reprezentuje Sąd na zewnątrz.
2. Prezesa Sądu powołuje i odwołuje Prezes IPP. Prezesem Sądu może być Prezes IPP.
3. Prezes IPP stwierdza wygaśnięcie mandatu Prezesa Sądu w trakcie kadencji w wypadku:
  - 1) śmierci,
  - 2) zrzeczenia się funkcji,
  - 3) skazania prawomocnym wyrokiem sądu.
4. Prezes IPP odwołuje Prezesa Sądu w trakcie kadencji w wypadku:
  - 1) stwierdzenia orzeczeniem lekarza sądowego trwałej niezdolności do pełnienia obowiązków,
  - 2) podjęcia jakiegokolwiek działalności konkurencyjnej względem działalności Sądu,
  - 3) stwierdzenia, że Prezes Sądu, z jakiegokolwiek przyczyny, nie daje rękojmi prawidłowego wykonywania swych obowiązków.

5. Odwołanie Prezesa Sądu następuje z chwilą podjęcia uchwały przez Prezesa IPP.

6. Do zakresu działania Prezesa Sądu należy w szczególności:

- 1) wykonywanie obowiązków i uprawnień zastrzeżonych dla Prezesa Sądu w niniejszym Statucie i w Regulaminie Sądu Arbitrażowego.
- 2) opracowanie i przedstawianie Prezesowi IPP, nie rzadziej niż raz na rok, bieżącej informacji o działalności Sądu i Prezesa Sądu oraz rocznego, pisemnego sprawozdania z działalności Sądu i Prezesa Sądu,
- 3) przyjmowanie i kontrola pod względem formalnym indywidualnych wniosków o wpis, o których mowa w § 6 ust. 6,
- 4) opracowywanie projektu Regulaminu Sądu lub jego zmiany oraz przedkładanie tego projektu Prezesowi IPP,
- 5) promocja działalności Sądu w kraju i za granicą,
- 6) organizacja badań naukowych dotyczących sądownictwa arbitrażowego, utrzymywanie kontaktów i wymiana doświadczeń z sądami i instytucjami arbitrażowymi w kraju i za granicą, w tym także uczestniczenie w krajowych i międzynarodowych konferencjach i spotkaniach związanych z sądownictwem arbitrażowym.

## § 4

Sekretariat Sądu i Wydział Obsługi Prawnej Sądu

Prezes Sądu organizuje funkcjonowanie sekretariatu sądu oraz wydziału obsługi prawnej sądu. Funkcje te lub niektóre zadania można powierzyć osobom lub podmiotom trzecim.

## § 5

Wynagrodzenie Prezesa Sądu

Wynagrodzenie Prezesa Sądu ustala Prezes IPP i podpisuje z nim stosowną umowę.

## § 6

Arbitrzy i Mediatorzy

1. Arbitrem i mediatorem może być osoba fizyczna mająca pełną zdolność do czynności prawnych, korzystająca w pełni z praw publicznych.

2. Arbitr i mediator jest bezstronny i niezależny, pełni funkcję wedle swojej najlepszej wiedzy i umiejętności zgodnie z „Zasadami Etyki Arbitra” Sądu.

3. Raz w roku Prezes Sądu może zwoływać Kolegium Arbitrów Sądu Arbitrażowego przy IPP, zwane dalej „Kolegium”. W skład Kolegium wchodzi arbitrzy i mediatorzy wpisani na prowadzone przez Sąd listy arbitrów i mediatorów. Kolegium ma charakter opiniotwórczo-dyskusyjny. Obradami kieruje Prezes Sądu. W Kolegium uczestniczą członkowie organów Sądu oraz osoby zaproszone przez Prezesa Sądu do udziału w obradach lub ich części.

4. Sąd może prowadzić:

- 1) Listę Arbitrów Rekomendowanych przez Sąd Arbitrażowy przy IPP w Warszawie,
  - 2) Listę Mediatorów Centrum Mediacji Sądu Arbitrażowego przy IPP w Warszawie,
5. Prezes Sądu decyduje o czasie obowiązywania (okresie) kolejnych edycji list, o których mowa w ust. 4.

6. Osoby ubiegające się o wpis na listy, o których mowa w ust. 4, składają do Prezesa Sądu wnioski wraz z kwestionariuszem arbitra/mediatora według wzoru określonego przez Prezesa Sądu.

7. Prezes Sądu może określić szczegółowe zasady i tryb ustalania kolejnych edycji list, o których mowa w ust. 4 oraz wpisów na listy oraz wykreśleń z tych list.

8. Mediatorzy obowiązani są do uczestniczenia w szkoleniach organizowanych przez Prezesa Centrum Mediacji w wymiarze przynajmniej 8 godzin w roku kalendarzowym.

## § 7

Zakaz podejmowania działań sprzecznych z interesami Sądu

Prezes Sądu oraz pracownicy sądu nie mogą pełnić funkcji arbitra i mediatora z nominacji zastępczej, jak również występować przed Sądem jako pełnomocnik strony postępowania.

## § 8

Przepisy przejściowe i końcowe  
Statut wchodzi w życie z dniem 1.05.2010 r.

## ART. 3 UST. 5 STATUTU IZBY PRACODAWCÓW POLSKICH

„Przy Izbie Pracodawców Polskich działa Stały Sąd Arbitrażowy. Zarząd Izby uchwała Statut Stałego Sądu Arbitrażowego przy Izbie Pracodawców Polskich, Regulamin Stałego Sądu Ar-

bitrażowego przy Izbie Pracodawców Polskich, Taryfę Opłat Stałego Sądu Arbitrażowego przy Izbie Pracodawców Polskich, Zasady Etyki Arbitra i Mediatora Stałego Sądu Arbitrażowego przy Izbie Pracodawców Polskich oraz mianuje

Prezesa Stałego Sądu Arbitrażowego przy Izbie Pracodawców Polskich.”

# TARYFA OPŁAT ZA CZYNNOŚCI SĄDU ARBITRAŻOWEGO PRZY IZBIE PRACODAWCÓW POLSKICH

## § 1

### Przepis ogólny

1. Taryfa opłat za czynności Sądu Arbitrażowego przy IPP w Warszawie, zwana dalej „Taryfą Opłat”, określa zasady i tryb pobierania opłat za czynności Sądu oraz zaliczek na pokrycie wydatków.

2. Wszystkie opłaty i zaliczki pobierane są przez Sąd w kwocie brutto z doliczeniem należnego podatku od towarów i usług (VAT).

3. Jeżeli opłata lub zaliczka jest uiszczana w walucie obcej, strona wnosi w tej walucie kwotę stanowiącą równowartość opłaty lub zaliczki wyrażonej w złotych polskich według kursu sprzedaży waluty polskiej do innych walut, ogłoszanego przez Narodowy Bank Polski w dniu poprzedzającym dokonanie czynności, w związku z którą opłata lub zaliczka jest pobierana.

## § 2

### Rodzaje opłat

Opłatami za czynności Sądu są:

- 1) opłata rejestracyjna,
- 2) opłata arbitrażowa,
- 3) opłata mediacyjna.

## § 3

### Wydatki

1. Koszty przeprowadzenia czynności w postępowaniu stanowią powiększone o 50% wydatki obciążające strony postępowania, a w szczególności:

- 1) koszty podróży i noclegu arbitrow,
  - 2) koszty podróży i noclegu oraz utraconych zarobków lub dochodów strony wezwanej przez sąd do osobistego stawiennictwa,
  - 3) koszty podróży i noclegu oraz utraconych zarobków lub dochodów świadków,
  - 4) wydatki związane z doręczaniem pism i zawiadomień pisemnych w postępowaniu w drodze innej niż przez pocztę,
  - 5) wynagrodzenie i zwrot kosztów poniesionych przez biegłych i tłumaczy,
  - 6) koszty rejestracji przebiegu rozprawy lub jej części za pomocą urządzeń rejestrujących dźwięk, jak również koszty stenogramu oraz sporządzenia na tych podstawach pisemnego protokołu rozprawy, jeżeli nastąpiło to na żądanie strony/stron,
  - 7) koszty przeprowadzenia innych dowodów w sprawie.
2. Nie obciążają stron postępowania wydatki związane:
  - 1) z funkcjonowaniem administracji (sekretariatu) Sądu,
  - 2) z doręczaniem pism i zawiadomień pisemnych w postępowaniu przez pocztę,
  - 3) z użyciem przez Sąd środków komunikacji elektronicznej lub innych środków porozumiewania się na odległość,
  - 4) z komunikowaniem się arbitrow,
  - 5) ze zwrotem (rozliczeniem) pobranych opłat i zaliczek.

## § 4

### Wpłaty opłat i zaliczek

1. Należne opłaty oraz zaliczki na pokrycie wydatków wpłacane są na wskazany stronie rachunek bankowy Sądu.

2. Sąd nie rozpoznaje wniosku, ani nie dokonuje czynności, jeśli we właściwym terminie nie zostanie w ca-

łości uiszczona należna opłata lub zaliczka na pokrycie wydatków.

3. Pismo wnoszone przez kilka osób podlega jednej opłacie. Jeżeli jednak przedmiotem sprawy są roszczenia lub zobowiązania jednego rodzaju i oparte na jednakowej podstawie faktycznej i prawnej (współuczestnictwo formalne), każdy współuczestnik uiszcza opłatę oddzielnie, stosownie do swojego roszczenia lub zobowiązania.

4. W postępowaniu mediacyjnym opłatę rejestracyjną oraz opłatę mediacyjną strony uiszczają po połowie.

5. Rozliczenie pobranych przez Sąd opłat i zaliczek następuje według obowiązujących zasad rachunkowości i księgowości.

## § 5

### Opłata rejestracyjna

1. Strona powodowa wnosi opłatę rejestracyjną w wysokości 5.000 zł., z zastrzeżeniem ust. 2, 3 i 4.
2. Wysokość opłaty rejestracyjnej wynosi 1.500 zł.: w postępowaniu mediacyjnym.
3. Nie pobiera się opłaty rejestracyjnej w przypadkach:

- 1) ponownego podjęcia postępowania w sprawie po uchyleniu wyroku Sądu Arbitrażowego przy IPP,
- 2) wniosku stron o nadanie formy wyroku ugodzie zawartej w postępowaniu mediacyjnym.

## § 6

### Opłata arbitrażowa w postępowaniu ogólnym

1. Strona powodowa oraz strona podnosząca zarzut potrącenia wnoszą opłatę arbitrażową w wysokości określonej w § 8 w tabeli opłat arbitrażowych.

2. Przepis ust. 1 oraz § 4 ust. 2 stosuje się odpowiednio, jeżeli Zespół Orzekający, zgodnie z postanowieniami Regulaminu Sądu, określił rzeczywistą wartość przedmiotu sporu.

3. Połowa opłaty arbitrażowej pobierana jest:

- 1) od dopuszczonej do postępowania osoby trzeciej,
- 2) w przypadku podjęcia jeszcze raz postępowania w sprawie, po uchyleniu przez sąd powszechny wyroku Sądu Arbitrażowego przy IPP,
- 3) w przypadku gdy Sąd Arbitrażowy przy IPP rozpoznaje sprawę jako sąd drugiej instancji.

4. Jeżeli strony, które nie zawarły ugody w postępowaniu mediacyjnym, wyraziły na piśmie zgodę na rozpoznanie sprawy w postępowaniu arbitrażowym, strona powodowa wnosi należną opłatę arbitrażową w wysokości pomniejszonej o uiszczoną przez strony opłatę mediacyjną. Przepis ten stosuje się odpowiednio, jeżeli zgodnie z treścią klauzuli arbitrażowej (zapisu na sąd), postępowanie mediacyjne poprzedza postępowanie arbitrażowe.

5. Opłata arbitrażowa w wysokości powiększonej o połowę pobierana jest, jeżeli sprawę rozpatruje Zespół Orzekający składający się z trzech arbitrow.

## § 7

### Zwrot opłaty arbitrażowej

Sąd zwraca połowę opłaty arbitrażowej, jeżeli:

- 1) strona cofnęła powództwo przed dokonaniem wyboru arbitra przewodniczącego lub arbitra jedyne,
- 2) nastąpiło pełne uznanie powództwa przed dokonaniem wyboru arbitra przewodniczącego lub arbitra jedyne,
- 3) strony zawarły ugodę nie później niż przed pierwszą rozprawą,
- 4) Zespół Orzekający stwierdził brak właściwości Sądu, jeżeli zarzut braku właściwości został podniesiony przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy, nie

później jednak niż przed pierwszą rozprawą,

5) strony zawarły ugodę w postępowaniu mediacyjnym wszczętym w trakcie postępowania arbitrażowego; przepisu § 10 ust. 2 nie stosuje się.

## § 8

### Tabela opłat arbitrażowych

Opłata arbitrażowa wynosi:

- 1) do 40.000,00 zł. - 8.000,00 zł.;
- 2) od 40.001,00 do 100.000,00 zł. - od pierwszych 40.000,00 zł. - 8.000,00 zł., a od nadwyżki ponad 40.000,00 zł. - 8%;
- 3) od 100.001,00 do 1.000.000,00 zł. - od pierwszych 100.000,00 zł. - 12.800,00 zł., a od nadwyżki ponad 100.000,00 zł. - 7%;
- 4) od 1.000.001,00 - od pierwszego 1.000.000,00 zł. - 75.800,00 zł., a od nadwyżki ponad 1.000.000,00 zł. - 6%;

## § 9

### Waluta opłaty

Wszelkie opłaty uiszczane są w PLN na rachunek bankowy SA IPP.

## § 10

### Opłata mediacyjna w postępowaniu ogólnym

1. Opłata mediacyjna wynosi 1/3 opłaty arbitrażowej.
2. W razie nadania przez Sąd ugody zawartej w postępowaniu mediacyjnym formy wyroku pobierana jest 1/2 opłaty arbitrażowej, z uwzględnieniem (zaliczeniem) dokonanych opłat mediacyjnych. Należną opłatę arbitrażową strony uzupełniają po połowie.
3. Opłaty mediacyjnej nie pobiera się, jeżeli sąd, na wniosek lub za zgodą stron postępowania arbitrażowego, postanowi o rozpoznaniu sprawy w postępowaniu mediacyjnym.

## § 11

### Opłata mediacyjna w sprawach pracowniczych

Pracownik zwolniony jest z opłaty mediacyjnej. Całą opłatę mediacyjną pokrywa pracodawca.

## § 12

### Zaliczki na pokrycie wydatków

1. Strona, która wniosła o podjęcie w postępowaniu czynności połączonej z wydatkami, obowiązana jest złożyć zaliczkę na ich pokrycie. W razie podjęcia czynności przez Sąd z urzędu, postanawia on jednocześnie o tym, która ze stron zobowiązana jest do uiszczania zaliczki na wydatki związane z podejmowaną czynnością.

2. Sąd oznacza wysokość zaliczki i termin jej złożenia.

## § 13

### Opłaty za administrowanie arbitrażem „ad hoc”

Przepisy niniejszej Taryfy Opłat stosuje się odpowiednio do arbitrażu „ad hoc” administrowanego przez Sąd Arbitrażowy przy IPP.

## § 14

### Opłaty za odpisy

Za sporządzone na żądanie strony uwierzytelnione odpisy pobiera się opłatę w wysokości 10 zł za stronę.

## § 15

### Klauzula wejścia w życie

Niniejsza Taryfa Opłat wchodzi w życie z dniem 1.01.2018 r.



# Zasady Etyki Arbitra i Mediatora Sądu Arbitrażowego przy IPP w Warszawie

Niniejsze zasady zawierają wytyczne dotyczące zachowania oczekiwanego od osób, które podejmują się funkcji arbitra (w tym także arbitra przewodniczącego lub arbitra jedynego) w sporach poddanych rozstrzygnięciu Sądu Arbitrażowego przy IPP. O ile wynika to z kontekstu, obowiązki arbitra są zarazem obowiązkami zespołu orzekającego. Skutki naruszenia niniejszych zasad określają przepisy prawa. Zasady, których naruszenie nie jest w ten sposób sankcjonowane, należy traktować jako zalecenia.

## 1. Niezależność i bezstronność arbitra

Bez względu na sposób powołania arbitra nie jest rzecznikiem żadnej strony. Arbitr powinien zachowywać się w sposób zrównoważony i bezstronny zarówno wobec stron, jak wszystkich innych uczestników postępowania; powinien unikać zachowania lub wypowiedzi, które mogłyby sugerować negatywny stosunek do którejkolwiek ze stron. Osoba powołana na arbitra może wyrazić zgodę na przyjęcie tej funkcji tylko wówczas, jeżeli jest całkowicie przekonana, że:

- może wykonywać tę funkcję w sposób bezstronny,
- posiada niezbędne kwalifikacje do rozstrzygnięcia sprawy będącej przedmiotem sporu,
- może poświęcić postępowaniu czas i uwagę, jakiej strony mogą od niej rozsądnie oczekiwać.

Arbitr powinien dbać o rzetelność postępowania, a w szczególności o zachowanie niezależności i bezstronności własnej oraz pozostałych arbitrow. Nawet w wypadku, gdy strony akceptują arbitra mimo ujawnienia okoliczności wskazujących na jego zależność od jednej z nich, arbitra nie powinien podejmować się funkcji, jeżeli nie ma pewności co do swojej bezstronności. Arbitr nie może poddawać się przy podejmowaniu decyzji naciskom zewnętrznym, obawom przed krytyką ani kierować się osobistym interesem. Arbitr nie może angażować się w żadną działalność lub powiązania finansowe, handlowe, zawodowe, rodzinne lub towarzyskie, a także przyjmować korzyści finansowych lub osobistych, które mogłyby wywoływać uzasadnione wątpliwości co do jego niezależności lub bezstronności. W szczególności nie wolno mu przyjąć jakiegokolwiek wynagrodzenia z tytułu wykonywania funkcji arbitra, poza wynagrodzeniem określonym w Regulaminie Sądu, ani jakiegokolwiek innej bezpośredniej lub pośredniej korzyści majątkowej lub istotnej grzechności od którejkolwiek ze stron. Arbitr powinien unikać budzącej wątpliwości co do jego niezależności lub bezstronności działalności i pozostać także przez okres co najmniej dwóch lat po zakończeniu postępowania. Arbitr powinien podejmować wszelkie rozsądne działania dla zapewnienia uczciwego, szybkiego i oszczędnego rozstrzygnięcia sporu. Arbitr powinien dokładać starań dla uderamienia prób przewlekania postępowania. Nie jest bezstronny i nie powinien podjąć się funkcji arbitra, kto już przed rozpoczęciem postępowania sprzął jedną ze stron lub z jakiegokolwiek tytułu posiada uprzednią znajomość przedmiotu sporu w zakresie, w jakim jego okoliczności nie zostały publicznie ujawnione. Dotyczy to w szczególności sytuacji, gdy potencjalny arbitra wydał jakąkolwiek opinię o przewidywanym wyniku sporu.

Arbitr, który jest członkiem lub pracownikiem kancelarii prawniczej, powinien uwzględnić przy ocenie swojej bezstronności i niezależności powiązania innych członków tej kancelarii oraz dołożyć starań, aby także w przyszłości nie nawiązywali oni stosunków, które mogłyby wywoływać uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności i niezależności. Powiązania takie należy w każdym razie ujawnić stronom.

## 2. Ujawnienie okoliczności, mogących wywoływać wątpliwości co do niezależności lub bezstronności arbitra; ustąpienie arbitra

Osoba, której zaproponowano pełnienie funkcji arbitra, powinna ujawnić:

- korzyści finansowe lub osobiste związane z wynikiem procesu arbitrażowego,

- aktualną lub przeszłą (co najmniej z okresu ostatnich 5 lat) działalność i powiązania finansowe, handlowe, zawodowe albo rodzinne, które mogłyby wywoływać wątpliwości co do niezależności lub bezstronności arbitra, w tym w szczególności wskazujące na jego zależność od strony lub jej pełnomocnika; obowiązki ujawnienia dotyczą również sytuacji, gdy powiązania dotyczą bliskich członków rodziny, współpracowników albo wspólników arbitra,

- charakter i zakres ewentualnej uprzedniej znajomości przedmiotu sporu. Obowiązek ten trwa także po przyjęciu funkcji arbitra aż do zakończenia postępowania. Arbitr powinien niezwłocznie ustąpić, jeżeli wniosek o jego wyłączenie złożą lub poprzą wszystkie strony uczestniczące w postępowaniu, bez względu na uzasadnienie i zasadność tego wniosku. Jeżeli z wnioskiem o wyłączenie arbitra występują tylko niektóre strony, powinien również ustąpić, chyba że po starannym rozważeniu sprawy dojdzie do wniosku, że zarzuty nie są istotne, zaś jego ustąpienie lub wyłączenie mogłoby narazić stronę na szkodę lub szczególne utrudnienia. Arbitr powinien w terminie 7 dni od daty doręczenia mu odpisu wniosku o jego wyłączenie przedstawić Prezesowi Sądu pisemne uzasadnienie, jeżeli nie zamierza ustąpić.

## 3. Kontakt z stronami

Jeżeli strona zwraca się do określonej osoby z propozycją wyznaczenia jej arbitrem, zanim przekaze zawiadomienie o wyznaczeniu Sądu, osoba ta może zadać tej stronie lub jej pełnomocnikowi pytania dotyczące identyfikacji stron lub świadków oraz ogólnego charakteru sprawy. Może także udzielić odpowiedzi na pytania strony lub jej pełnomocnika zmierzające do ustalenia, czy posiada ona odpowiednie przygotowanie do rozstrzygnięcia sporu danego rodzaju. W ramach takiej konsultacji nie należy pozwalać stronie ani jej pełnomocnikowi na wypowiedzi co do istoty sprawy. Kopie wszelkich pism otrzymanych od strony arbitra przekazuje niezwłocznie do Sekretariatu Sądu. Odpowiedzieć na takie pismo może, zależnie od jego przedmiotu, tylko Sekretariat lub arbitra przewodniczący w trybie określonym w Regulaminie Sądu.

Arbitr może konsultować się ze stroną, przez którą lub za którą został wyznaczony, w sprawach dotyczących oceny kwalifikacji, niezależności i bezstronności kandydatów na arbitra przewodniczącego. Arbitr nie jest związany stanowiskiem strony w sprawie takiej kandydatury, powinien jednak dążyć do tego, aby arbitra przewodniczący

mogł cieszyć się zaufaniem obu stron.

## 4. Staranność i rzetelność postępowania

Na każdym etapie postępowania należy stosować zasadę równości stron oraz każdą ze stron traktować jednakowo i rzeczowo.

Arbitr powinien okazywać stronom opanowanie, cierpliwość, umiar i szacunek.

Arbitr powinien prowadzić postępowanie starannie i sprawnie oraz doprowadzić do zakończenia sprawy tak szybko, jak to jest możliwe.

Niniejsze zasady zawierają wytyczne dotyczące zachowania oczekiwanego od osób, które podejmują się funkcji arbitra (w tym także arbitra przewodniczącego lub arbitra jedynego) w sporach poddanych rozstrzygnięciu Sądu Arbitrażowego przy IPP. O ile wynika to z kontekstu, obowiązki arbitra są zarazem obowiązkami zespołu orzekającego. Skutki naruszenia niniejszych zasad określają przepisy prawa. Zasady, których naruszenie nie jest w ten sposób sankcjonowane, należy traktować jako zalecenia.

## 5. Zaufanie i poufność związane z funkcją arbitra

Arbitr nie może korzystać w interesie własnym lub osoby trzeciej z informacji uzyskanych w czasie postępowania arbitrażowego lub w związku z nim, ani takich informacji ujawniać dla celów nie związanych bezpośrednio z postępowaniem. Arbitr powinien zachować w tajemnicy wszystkie wiadomości uzyskane w związku z postępowaniem w sprawie, która jest lub była przedmiotem rozstrzygnięcia.

Niedopuszczalne jest ujawnienie jednej ze stron treści orzeczenia przed doręczeniem orzeczenia stronom w trybie określonym w Regulaminie.

## 6. Sporządzenie orzeczenia

Orzeczenie powinno być sformułowane w sposób jasny, przejrzysty i być kompletne.

Orzeczenie powinno być zredagowane poprawnie językowo, w sposób logiczny i odpowiadać wszelkim wymaganiom formalnym przewidzianym przez Regulamin Sądu Arbitrażowego oraz przepisy prawa. Rozstrzygnięcie powinno obejmować wszystkie sprawy przedstawiłone arbitrowi do rozpatrzenia. Rozstrzygnięcie dotyczące każdej kwestii powinno być jednoznaczne i precyzyjnie sformułowane, tak aby orzeczenie mogło stanowić skuteczne prawne rozstrzygnięcie sporu. Motywy orzeczenia powinny być sporządzone w sposób upo-

rządkowany i powinny szczegółowo przedstawiać wszystkie istotne argumenty podniesione przez strony oraz przyczyny uwzględnienia lub nie uwzględnienia przez arbitra tych argumentów.

## 7. Ograniczenia reklamy

Osoba zajmująca się działalnością w charakterze arbitra może publikować ogłoszenia, osobiście prezentować się potencjalnym stronom, a także udzielać odpowiedzi na pytania dotyczące możliwości podjęcia się przez daną osobę roli arbitra i uczestniczenia w postępowaniu arbitrażowym oraz jej kwalifikacji i doświadczenia.

Zakazane jest jakiegokolwiek reklamowanie usług arbitra z naruszeniem poniższych ograniczeń.

Należy zachować umiar w propagowaniu swoich usług jako arbitra. Informacja o możliwości skorzystania z usług danej osoby w tym charakterze powinna być ograniczona do:

- krótkiego opisu przygotowania i doświadczenia zawodowego, w tym w zakresie arbitrażu,
- określenia dziedzin, w których dana osoba działa zawodowo lub jest ekspertem,
- informacji niezbędnych dla nawiązania kontaktu,
- ewentualnie informacji, że dana osoba jest wpisana na listę arbitrow stałej instytucji arbitrażowej.

Informacja nie może:

- być nieścisła lub niedokładna,
- zawierać porównań z innymi arbitrami lub reprezentantami jakiegokolwiek zawodów,
- zawierać stwierdzeń określających jakość pracy arbitra lub jego osiągnięcia w praktyce arbitrażowej,
- sugerować możliwość podjęcia się funkcji arbitra z naruszeniem niniejszych zasad.

## 8. Stosowanie kodeksu do mediatorów

Przepisy Kodeksu Etyki Arbitra Sądu Arbitrażowego przy IPP w Warszawie stosuje się także do mediatorów.

# KODEKS POSTĘPOWANIA CYWILNEGO USTAWA z dnia 17 listopada 1964 r.

## Cześć piąta SĄD POLUBOWNY (ARBITRAŻOWY)

### TYTUŁ I

#### Przepisy ogólne

Art. 1154. Przepisy części niniejszej stosuje się, jeżeli miejsce postępowania przed sądem polubownym znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a w wypadkach w części tej określonych - także wtedy, gdy miejsce postępowania przed sądem polubownym znajduje się poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej lub nie jest oznaczone.

Art. 1155. § 1. Miejsce postępowania przed sądem polubownym wskazują strony, a w razie braku takiego wskazania określa je sąd polubowny, biorąc pod uwagę przedmiot postępowania, okoliczności sprawy i dogodność dla stron.

§ 2. Jeżeli miejsce postępowania przed sądem polubownym nie zostało określone przez strony ani przed sądem polubownym, uważa się, że miejsce tego postępowania znajdowało się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, gdy na tym terytorium wydane zostało orzeczenie kończące postępowanie w sprawie.

Art. 1156. Sądom polskim przysługuje jurysdykcja krajowa w sprawach uregulowanych przepisami niniejszej części, jeżeli miejsce postępowania przed sądem polubownym znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Sądom polskim przysługuje jurysdykcja krajowa także wtedy, gdy przepisy niniejszej części przewidują czynności sądu w związku z postępowaniem przed sądem polubownym, którego miejsce znajduje się poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej albo nie jest oznaczone.

Art. 1157. Jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, strony mogą poddać pod rozstrzygnięcie sądu polubownego spory o prawa majątkowe lub spory o prawa niemajątkowe - mogące być przedmiotem ugody sądowej, z wyjątkiem spraw o alimenty.

Art. 1158. § 1. Ilekroć w części niniejszej mowa jest o sądzie, rozumie się przez to sąd, który byłby właściwy do rozpoznania sprawy, gdyby strony nie dokonały zapisu na sąd polubowny.

§ 2. Przepisy części niniejszej stosuje się zarówno do sądu polubownego powołanego do rozstrzygnięcia poszczególnego sporu, jak i składu orzekającego powołanego w ramach stałego sądu polubownego.

Art. 1159. § 1. W zakresie uregulowanym przepisami niniejszej części sąd może podejmować czynności jedynie wtedy, gdy ustawa tak stanowi.

§ 2. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie w wypadkach wskazanych w ustawie.

§ 3. W wypadkach, o których mowa w art. 1171, 1172, 1177, 1178 i 1179, sąd może orzec na posiedzeniu niejawnym. Przed rozstrzygnięciem sąd może wysłuchać strony, wysłuchanie może odbyć się także przez odebranie oświadczenia na piśmie. W miarę potrzeby

sąd może zażądać, aby oświadczenie na piśmie zawierało podpis notarialnie poświadczony.

Art. 1160. § 1. Jeżeli strony nie postanowiły inaczej, zawiadomienie pisemne uważa się za doręczone, gdy zostało wręczone osobiście adresatowi albo dostarczone do jego siedziby albo miejsca jego zwykłego pobytu lub na wskazany przez niego adres pocztowy.

§ 2. Jeżeli adresat jest przedsiębiorcą wpisanym do właściwego rejestru sądowego albo innego publicznego rejestru, zawiadomienie uważa się za doręczone, gdy doszło na adres wskazany w rejestrze, chyba że strona podała inny adres do doręczeń.

§ 3. Jeżeli żadnego z miejsc wymienionych w paragrafach poprzedzających nie można ustalić pomimo dołożenia należytej staranności, zawiadomienie pisemne uważa się za doręczone, gdy zostało wysłane do ostatniego znanego miejsca siedziby albo ostatniego znanego miejsca zwykłego pobytu adresata. W takim wypadku zawiadomienie uważa się za doręczone w ostatnim dniu okresu, w którym przesyłka mogła zostać odebrana przez adresata.

§ 4. Przepisy paragrafów poprzedzających nie stosuje się do doręczeń sądowych.

### TYTUŁ II

#### ZAPIS NA SĄD POLUBOWNY

Art. 1161. § 1. Poddanie sporu pod rozstrzygnięcie sądu polubownego wymaga umowy stron, w której należy wskazać przedmiot sporu lub stosunek prawny, z którego spór wyniknął lub może wyniknąć (zapis na sąd polubowny).

§ 2. Bezszyfrowane są postanowienia zapisu na sąd polubowny naruszające zasadę równości stron, w szczególności uprawniające tylko jedną stronę do wytoczenia powództwa przed sądem polubownym przewidzianym w zapisie albo przed sądem.

§ 3. Zapis na sąd polubowny może wskazywać stały sąd polubowny jako właściwy do rozstrzygnięcia sporu. Jeżeli strony nie postanowiły inaczej, wiąże je regulamin stałego sądu polubownego obowiązujący w dacie zawarcia zapisu na sąd polubowny.

Art. 1162. § 1. Zapis na sąd polubowny powinien być sporządzony na piśmie.

§ 2. Wymaganie dotyczące formy zapisu na sąd polubowny jest spełnione także wtedy, gdy zapis zamieszczony został w wymienionych między stronami pismach lub oświadczeniach złożonych za pomocą środków porozumiewania się na odległość, które pozwalają utrwalic ich treść. Powołanie się w umowie na dokument zawierający postanowienie o poddaniu sporu pod rozstrzygnięcie sądu polubownego spełnia wymagania dotyczące formy zapisu na sąd polubowny, jeżeli umowa ta jest sporządzona na piśmie, a to powołanie się jest tego rodzaju, że czyni zapis częścią składową umowy.

Art. 1163. § 1. Zamieszczony w umowie (statucie) spółki handlowej zapis na sąd polubowny dotyczący sporów ze stosunku spółki wiąże spółkę oraz jej wspólników.





# KONWENCJA O UZNAWANIU I WYKONYWANIU ZAGRANICZNYCH ORZECZEŃ ARBITRAŻOWYCH

sporządzona w Nowym Jorku dnia 10 czerwca 1958 r.

W Imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej  
RADA PAŃSTWA  
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ  
podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 10 czerwca 1958 r. sporządzona została w Nowym Jorku Konwencja o uznawaniu i wykonywaniu zagranicznych orzeczeń arbitrażowych. Po zaznajomieniu się z powyższą Konwencją Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza, że jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.  
Dano w Warszawie, dnia 19 lipca 1961 r.

L. S.  
Przewodniczący Rady Państwa:  
A. Zawadzki  
Minister Spraw Zagranicznych:  
w z. J. Winiewicz

## Artykuł I

1. Niniejsza Konwencja odnosi się do uznawania i wykonywania orzeczeń arbitrażowych, które wskutek sporów między osobami fizycznymi lub prawnymi zostały wydane na obszarze Państwa innego niż to, w którym żąda się uznania i wykonania tych orzeczeń. Konwencja odnosi się również do takich orzeczeń arbitrażowych, które w Państwie, w którym żąda się ich uznania i wykonania, nie są uważane za orzeczenia krajowe.

2. Określenie „orzeczenia arbitrażowe” oznacza nie tylko orzeczenia wydawane przez arbitrow powołanych dla odnośnej sprawy, ale również orzeczenia wydawane przez stałe instytucje arbitrażowe, którym się strony poddały.

3. Podpisując lub ratyfikując niniejszą Konwencję albo przystępując do niej lub składając przewidziane w art. X oświadczenie o jej rozciągnięciu, każde z Państw może na podstawie wzajemności oświadczyć, że będzie stosowało Konwencję do uznawania i wykonywania orzeczeń wydawanych jedynie na obszarze innego Umawiającego się Państwa. Może ono również oświadczyć, że będzie stosowało Konwencję do sporów wynikłych jedynie z takich stosunków prawnych, zarówno umownych jak i pozauumownych, które uważane są według jego prawa krajowego za handlowe.

## Artykuł II

1. Każde z Umawiających się Państw uzna umowę pisemną, którą strony zobowiązują się poddać arbitrażowi wszystkie lub pewne spory, powstałe lub mogące powstać między nimi z określonego stosunku prawnego, zarówno umownego jak i pozauumownego, w sprawie, która może być rozstrzygnięta w drodze arbitrażu.

2. Określenie „umowa pisemna” oznacza zarówno klauzulę arbitrażową zamieszczoną w kontrakcie, jak i kompromis - zarówno podpisane przez strony, jak i zawarte w wymianie listów lub telegramów.

3. Sąd Umawiającego się Państwa, w którym wszczęto spór w sprawie, co do której strony zawarły umowę w rozumieniu niniejszego artykułu, na żądanie jednej ze stron odesła strony do arbitrażu, chyba że stwierdzi, że dana umowa jest nieważna, niewykonalna lub nie nadaje się do realizacji.

## Artykuł III

Każde z Umawiających się Państw - zgodnie z warunkami ustalonymi w artykułach następnych - uzna orzeczenia arbitrażowe za wiążące i wykona je zgodnie z regułami procedury obowiązującej na obszarze, na którym dochodzi się praw z orzeczenia. Uznanie lub wykonanie orzeczeń arbitrażowych, do których odnosi się niniejsza Konwencja, nie będzie uzależnione od spełnienia warunków istotnie uciążliwszych ani od poniesienia należności sądowych lub opłat istotnie wyższych, niż wymagane dla uznania lub wykonania krajowych orzeczeń arbitrażowych.

## Artykuł IV

1. Aby uzyskać uznanie i wykonalność - wspomniane w artykule poprzednim - strona żądająca uznania i wykonania powinna wraz z żądaniem przedłożyć:

a) należyście legalizowany oryginał orzeczenia lub należyście uwierzytelniony odpis takiego dokumentu,  
b) oryginał wspomnianej w art. II umowy lub należy uwierzytelniony jej odpis.

2. Jeżeli odnośne orzeczenie lub odnośna umowa nie są napisane w języku urzędowym kraju, w którym dochodzi się praw z orzeczenia, strona żądająca uznania i wykonania orzeczenia powinna przedłożyć przekład tych dokumentów na ten język. Przekład powinien być uwierzytelniony bądź przez tłumacza urzędowego lub przysięgłego, bądź przez przedstawiciela dyplomatycznego lub konsularnego.

## Artykuł V

1. Na wniosek strony, przeciwko której orzeczenie jest skierowane, nastąpi odmowa uznania i wykonania orzeczenia tylko wówczas, jeżeli strona ta dostarczy właściwej władzy, do której skierowano żądanie uznania i wykonania, dowodów:

a) że stronom wspomnianej w art. II umowy - według prawa odnoszącego się do nich - brak było zdolności albo, że wspomniana umowa jest nieważna według prawa, którego strony umowę tę poddały, a - w razie braku wzmianki w tym względzie - według prawa kraju, w którym orzeczenie zostało wydane, lub  
b) że strona, przeciwko której orzeczenie jest skierowane, nie była należyście powiadomiona o wyznaczeniu arbitra lub o procedurze arbitrażowej albo że z innego powodu nie mogła przedstawić swo-

jej sprawy, lub

c) że orzeczenie odnosi się do sporu nie wymienionego w kompromisie lub nie podpadającego pod zakres klauzuli arbitrażowej albo że zawiera rozstrzygnięcia przekraczające granice kompromisu lub klauzuli arbitrażowej, jeżeli jednak rozstrzygnięcie spraw, które zostały poddane arbitrażowi, da się oddzielić od rozstrzygnięcia spraw nie poddanych arbitrażowi, to ta część orzeczenia, która zawiera rozstrzygnięcie spraw poddanych arbitrażowi, może zostać uznana i wykonana, lub

d) że bądź to skład sądu arbitrażowego, bądź też procedura arbitrażowa nie były zgodne z umową stron, lub - w razie braku takiej umowy - że nie były zgodne z prawem kraju, w którym odbył się arbitraż, lub

e) że orzeczenie nie stało się jeszcze dla stron wiążące albo że właściwa władza kraju, w którym lub według praw którego orzeczenie zostało wydane, uchyliła je lub wstrzymała jego wykonalność.

2. Odmowa uznania i wykonania orzeczenia arbitrażowego może nastąpić również i wówczas, jeżeli właściwa władza kraju, w którym postawiono żądanie uznania i wykonania stwierdzi:

a) że według prawa tego kraju przedmiot sporu nie może być rozstrzygnięty w drodze arbitrażu, lub  
b) że uznanie lub wykonanie orzeczenia byłoby sprzeczne z porządkiem publicznym tego kraju.

## Artykuł VI

Jeżeli do wspomnianej w art. V ust. 1 pkt e) właściwej władzy zwrócono się z żądaniem uchylenia lub wstrzymania wykonalności orzeczenia arbitrażowego, to wówczas władza przed którą dochodzi się praw z tego orzeczenia, może, jeśli uzna to za właściwe, odroczyć decyzję o wykonalności orzeczenia; na wniosek strony żądającej wykonania orzeczenia może ona również nakazać stronie drugiej udzielenie odpowiedniego zabezpieczenia.

## Artykuł VII

1. Postanowienia niniejszej Konwencji nie naruszają właściwości zawartych przez Umawiające się Państwa umów dwustronnych dotyczących uznawania i wykonywania orzeczeń arbitrażowych ani nie pozbawiają strony zainteresowanej prawem do dochodzenia praw z orzeczenia arbitrażowego w takim trybie i w takim zakresie, jak na to zezwalają prawa i umowy międzynarodowe, obowiązujące w kraju, w którym dochodzi się praw z tego orzeczenia.

2. Z chwilą, kiedy Umawiające się Państwa zostaną związane niniejszą Konwencją i w rozciągnięciu, w jakiej będą nią związane, przestaną między tymi Państwami wyierać obowiązki prawne Protokołu genewskiego o klauzulach arbitrażowych z 1923 r. i Konwencji genewskiej o wykonywaniu obowiązujących orzeczeń arbitrażowych z 1927 r.

## Artykuł VIII

1. Niniejsza Konwencja będzie otwarta do podpisu od dnia 31 grudnia 1958 r. dla wszystkich Państw-członków Narodów Zjednoczonych, a także dla jakiegokolwiek innego Państwa, które jest lub zostanie członkiem organizacji wyspecjalizowanej Narodów Zjednoczonych albo które jest lub zostanie stroną Statutu Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości, albo dla jakiegokolwiek innego państwa, do którego zostanie skierowane zaproszenie Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych.

2. Niniejsza Konwencja będzie ratyfikowana, a dokumenty ratyfikacyjne będą składane Sekretarzowi Generalnemu Narodów Zjednoczonych.

## Artykuł IX

1. Niniejsza Konwencja będzie otwarta do przystąpienia wszystkich państw, o których mowa w art. VIII.  
2. Przystąpienie będzie dokonane przez złożenie dokumentu przystąpienia u Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych.

## Artykuł X

1. Przy podpisywaniu, ratyfikowaniu lub przystąpieniu każde Państwo może oświadczyć, że niniejsza Konwencja będzie się rozciągać na wszystkie bądź na niektóre obszary, za których stosunki międzynarodowe jest odpowiedzialne. Takie oświadczenie będzie skuteczne z chwilą, gdy Konwencja stanie się dla danego Państwa wiążącą.  
2. W czasie późniejszym takie rozciągnięcie będzie dokonane przez zaświadczenie skierowane do Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych i będzie ono skuteczne po upływie 90 dni od dnia otrzymania zawiadomienia przez Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych, albo z chwilą gdy niniejsza Konwencja

stanie się dla danego Państwa wiążącą, o ile by ta ostatnia chwila była późniejsza.

3. W odniesieniu do obszarów, na które w chwili podpisania, ratyfikacji lub przystąpienia niniejsza Konwencja nie będzie rozciągnięta, każde z Państw, których to dotyczy rozważy możliwość podjęcia koniecznych kroków zmierzających do rozciągnięcia na te obszary niniejszej Konwencji, z zastrzeżeniem uzyskania zgody rządów tych obszarów, jeśli to będzie wymagane ze względów konstytucyjnych.

## Artykuł XI

Do Państw związkowych lub nieuniemartnych odnoszą się następujące postanowienia:

a) odnośnie do tych artykułów niniejszej Konwencji, które podlegają właściwości prawodawczej władzy związkowej, obowiązki rządu związkowego będą takie same, jak obowiązki Państw Umawiających się, nie będących Państwami związkowymi,

b) odnośnie do tych artykułów niniejszej Konwencji, które podlegają właściwości prawodawczej poszczególnych, wchodzących do związku, państw lub prowincji, nie będących według związkowego systemu konstytucyjnego zobowiązane do podjęcia środków prawodawczych, Rząd związkowy poda jak najrychlej artykuły te do wiadomości właściwym władzom poszczególnych, wchodzących do związku, państw lub prowincji, popierając je przychylnym zażyciem.

c) na żądanie któregokolwiek Umawiającego się Państwa, przekazane za pośrednictwem Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych, Państwo związkowe, będące stroną niniejszej Konwencji, dostarczy informacji o prawie i praktyce związku i jednostek wchodzących w jego skład, w odniesieniu do określonego postanowienia niniejszej Konwencji, przedstawiając zakres skuteczności zapewnionej temu postanowieniu przez działalność prawodawczą lub inną.

## Artykuł XII

1. Niniejsza Konwencja wejdzie w życie po upływie 90 dni od złożenia trzeciego dokumentu ratyfikacji lub przystąpienia.

2. Dla każdego Państwa, które ratyfikuje niniejszą Konwencję lub przystąpi do niej po złożeniu trzeciego dokumentu ratyfikacji lub przystąpienia, niniejsza Konwencja stanie się wiążącą z 90 dniem po złożeniu przez to Państwo dokumentu ratyfikacji lub przystąpienia.

## Artykuł XIII

1. Każde Umawiające się Państwo może wypowiedzieć niniejszą Konwencję pisemnym oświadczeniem skierowanym do Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych. Wypowiedzenie stanie się skuteczne po upływie roku od daty otrzymania oświadczenia przez Sekretarza Generalnego.

2. Każde Państwo, które złożyło przewidziane w art. X oświadczenie lub zawiadomienie, może oświadczyć później drogą zawiadomienia skierowanego do Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych, że po upływie roku od daty otrzymania tego zawiadomienia przez Sekretarza Generalnego niniejsza Konwencja przestanie się rozciągać na dany obszar.  
3. Niniejsza Konwencja będzie miała w dalszym ciągu zastosowanie do orzeczeń arbitrażowych, o których uznanie lub wykonanie wszczęto postępowanie, zanim wypowiedzenie stało się skutecznym.

## Artykuł XIV

Wobec innego Umawiającego się Państwa Państwo Umawiające się nie będzie mogło powoływać się na niniejszą Konwencję w zakresie szerszym, niż ten, w jakim samo jest nią związane.

## Artykuł XV

Sekretarz Generalny Narodów Zjednoczonych będzie zawiadamiał Państwa, o których mowa w art. VIII:

a) o podpisaniu i ratyfikacjach zgodnie z art. VIII,  
b) o przystąpieniach zgodnie z art. IX,  
c) o oświadczeniach i zawiadomieniach zgodnie z art. I, X i XI,  
d) o dacie wejścia Konwencji w życie zgodnie z art. XII,  
e) o wypowiedzeniach i zawiadomieniach zgodnie z art. XIII.

## Artykuł XVI

1. Niniejsza Konwencja, której teksty angielski, chiński, francuski, hiszpański i rosyjski są na równi autentyczne, zostanie złożona w archiwum Narodów Zjednoczonych.

2. Sekretarz Generalny Narodów Zjednoczonych prześle uwierzytelniony odpis niniejszej Konwencji każdemu z Państw, o których mowa w art. VIII.